

Кістки вільної верхньої кінцівки

Кістки вільної верхньої кінцівки

Верхня кінцівка поділяється на три відділи:

- 1) плече;
- 2) передпліччя;
- 3) кисть.

До складу плеча входить лише одна плечова кістка. Передпліччя складається з двох кісток – ліктьової та променевої. При основному анатомічному положенні вільної верхньої кінцівки променева кістка займає латеральний край передпліччя, а ліктьова – медіальний. Кисть, в свою чергу, поділяється на три відділи:

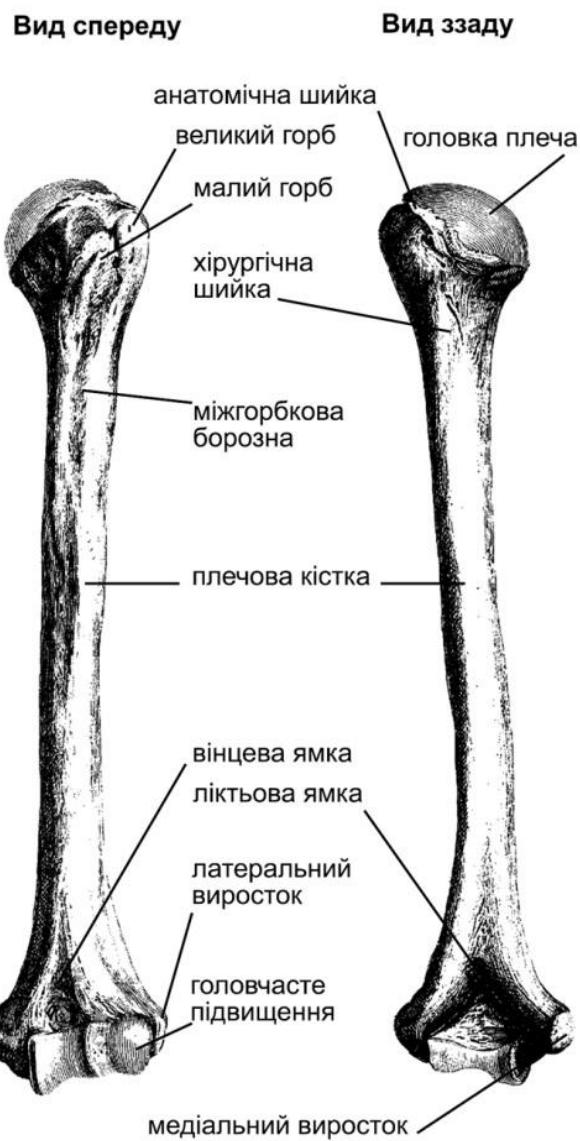
- 1) зап'ясток;
- 2) п'ясток;
- 3) фаланги пальців.

Плече

Плечова кістка – довга трубчаста з двома епіфізами. Верхній (проксимальний) називається **головкою плеча**, має кулясту форму з такою ж суглобовою поверхнею. Навколо неї проходить неглибока борозна – **анатомічна шийка** плечової кістки. За нею містяться **великий і малий горби**, розділені між собою **міжгорбковою борозною**, що йде вертикально. **Малий горб** повернутий вперед, великий – латерально. Від горбів донизу тягнуться **гребені великого і малого горба**. Головка плеча відділена від тіла кістки (діафізу) **хірургічною шийкою**. Майже посередині тіла плечової кістки на його передньолатеральній поверхні є **дельтовидна горбкуватість**.

На нижньому епіфізі розташовані суглобові поверхні, якими плечова кістка сполучається з кістками передпліччя. Латерально лежить головчасте підвищення з кулястою суглобовою поверхнею для сполучення з променевою кісткою. Медіальне потовщення має форму блоку з блоковидною суглобовою поверхнею, якою воно сполучається з ліктьовою кісткою. Зверху над блоком спереду знаходитьсь **вінцева ямка**, в

Кістки плеча

яку під час згинання передпліччя заходить вінцевий відросток ліктьової кістки. Ззаду над блоком міститься значно більша **ліктьова ямка**, в яку заходить під час розгинання передпліччя ліктьовий відросток ліктьової кістки. З боків над суглобовими поверхнями містяться **медіальний та латеральний виростки**, на яких розміщені **надвиростки**. Медіальний виросток масивніший і більший.

Кістки передпліччя

Ліктьова кістка. Верхній кінець ліктьової кістки потовщений і має два масивних відростки. Назад і догори піднімається **ліктьовий виросток**. Наперед віходить менший **вінцевий відросток**. Під ним міститься значна горбуватість ліктьової кістки.

На вінцевому відростку з латерального боку є **променева вирізка** із суглобовою поверхнею, яка з'єднується з головкою променевої кістки, утворюючи **ліктьово-променевий суглоб**.

Між ліктьовим та вінцевим відростками розміщена **півмісяцева вирізка**.

Тіло ліктьової кістки тригранної форми з передньою, задньою і медіальною поверхнями. Передня і задня поверхні сходяться, утворюючи **міжкістковий гребінь**, повернений латерально до променевої кістки.

На дистальному кінці ліктьової кістки міститься головка з суглобовою поверхнею. Від задньомедіального боку головки віходить **шилоподібний відросток**.

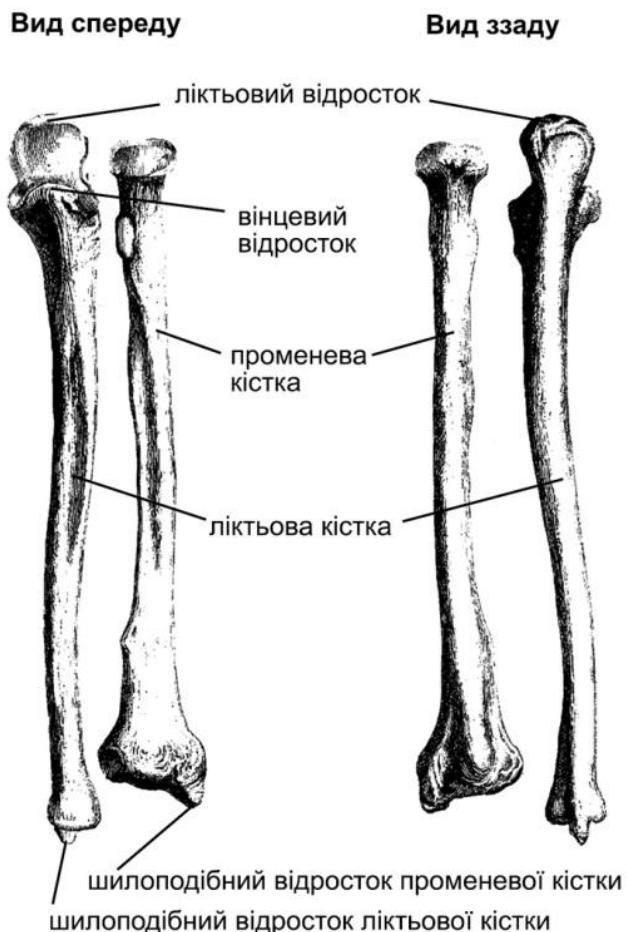
Променева кістка на проксимальному епіфізі має головку з верхньою ямкою, якою вона сполучається з **головчастим підвищенням плечової кістки**. Під головкою міститься звужена частина – **шийка**. Нижче від неї є значна горбуватість, обернута вперед і медіально.

Тіло має тригранну форму з передньою, задньою і латеральною поверхнями. Передня і задня поверхні утворюють гострий **міжкістковий гребінь**.

На нижньому розширеному епіфізі є трикутна увігнута суглобова поверхня, якою вона сполучається з кістками зап'ястку.

З медіального боку на нижньому епіфізі видно **ліктьову вирізку** із суглобовою поверхнею, якою променева кістка сполучається з головкою ліктьової. З латерального боку міститься витягнутий донизу **шилоподібний відросток**.

Кістки передпліччя

Кисть

Поділяється на три відділи: **зап'ясток, п'ясток, фаланги пальців.**

Має передню долонну і задню тильну поверхні. Зап'ясток складається з восьми кісток, розміщених у два ряди. Перелік кісток іде від великого пальця.

Проксимальний ряд: **човноподібна, півмісяцева, тригранна, горохоподібна.**

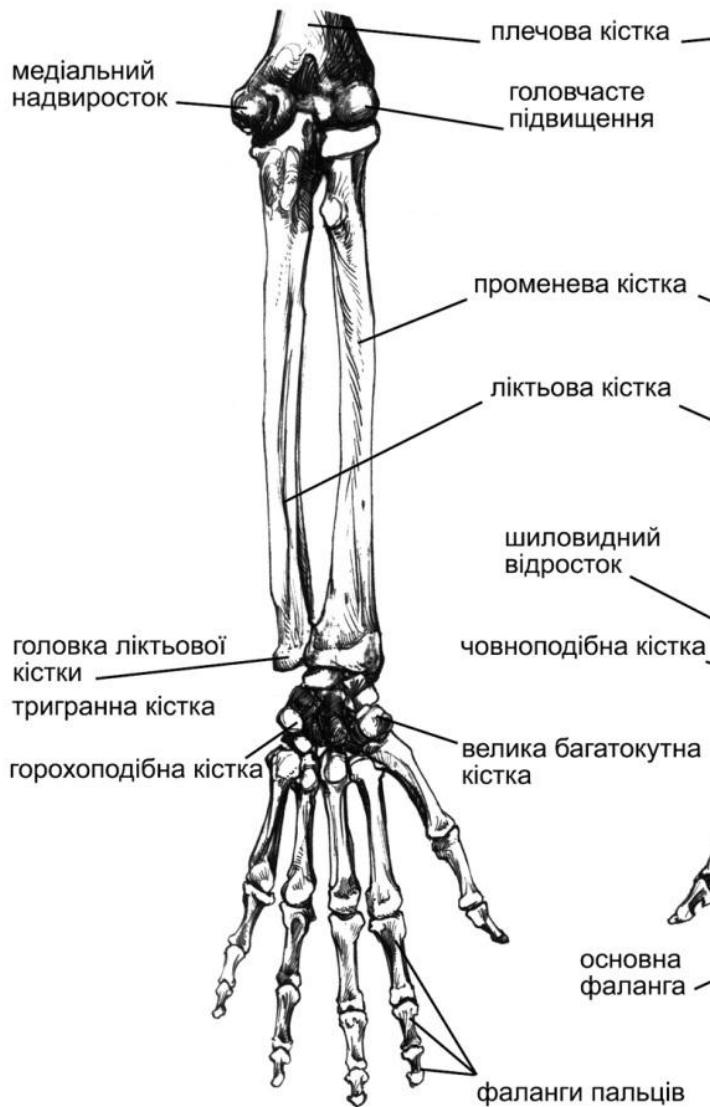
Дистальний ряд: **велика багатокутна, мала багатокутна, головчаста, гачкувата.**

Кістки п'ястку становлять п'ять кісток. Кожна з них має **основу, тіло, головку.** Основа кістки лежить проксимально.

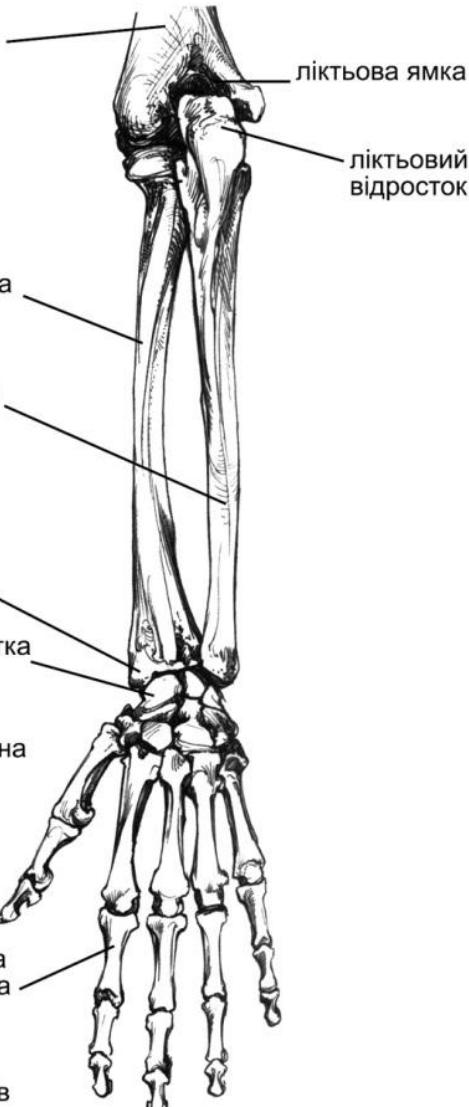
Фаланги пальців. Кожен палець крім першого, має по три фаланги: **основну, середню, нігтьову.** Лише перший палець має дві фаланги: основну і нігтьову.

Кістки вільної верхньої кінцівки

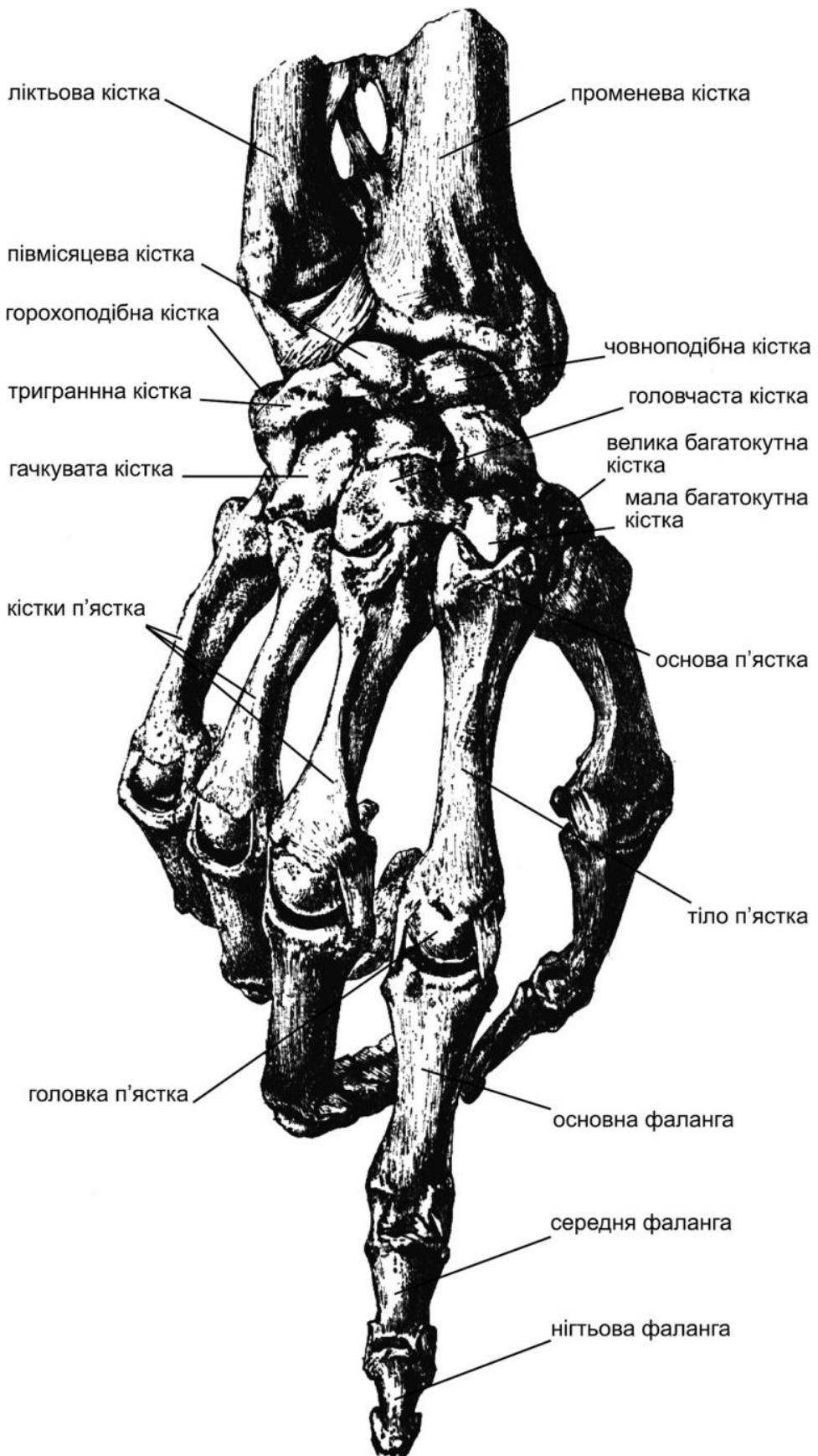
Вид спереду

Вид ззаду

Кістки кисті

Список використаної літератури

- Алексич М.Н., Кузнецов А.М., Лейзеров И.М. Анатомические рисунки русских художников. – М.: Искусство, 1952.
- Воробьев В.П. Атлас анатомии человека, 1937.
- Гицеску Г. Пластическая анатомия, 1963.
- Дюваль М. Анатомия для художников. – М.: Искусство, 1936.
- Иваницкий М.Ф. Анатомия человека. – М.: Физкультура и спорт, 1948.
- Карузин П.И. О размерах, росте и пропорциях человеческого тела/ Руководство по пластической анатомии. – М.: Гиз, 1921.
- Рабинович М.Ц. Изображение человека на основах пластической анатомии. – М.: Искусство, 1965.
- Лысенков Н.К. Пластическая анатомия.– М.: Гиз, 1925.
- Механик Н. Основы пластической анатомии. – М.: Искусство, 1958.
- Молье С. Пластическая анатомия. – М.: Искусство, 1937.
- Павлов Г. М., Павлова В.Н. Пластическая анатомия. – М.: Коиз, 1954.
- Тихонов М.Т. Курс пластической анатомии человека. Спб., 1906.
- Bammes Gottfried. Der nackte Mensch, VEB Verlag der Kunst Dresden, BRD, 1982.
- Dr. Barbara Weitz. Atlas der Anatomie Organsysteme und Strukturen in 439 Bildern, Weltbild Verlag, München 1998.
- Saran Simblet fotos von John Davis. Der Akt Anatomie für künstler. Dorling Kindersley Verlag GmbH, München 2002.